

Curs 10 – Proiectarea sistemelor informatice

Cuprins

- ✓ Proiectarea bazelor de date
- ✓ Proiectarea fișierelor
- ✓ Proiectarea depozitelor de date

Proiectarea bazei de date

- Proiectarea unei baze de date cuprinde proiectarea structurii:
  - a) conceptuale
  - b) logice
  - c) fizice.
- Pot apărea situații când sunt necesare reveniri la activitățile nivelurilor anterioare.
- De exemplu, odată cu proiectarea structurii fizice pot apărea cerințe de modificări în structura conceptuală.
- Suport: **Diagrama claselor, Diagrama entitate asociere , Diagrama obiectelor**

Alegerea sistemului de gestiune a bazei de date

- a) Stabilirea **cerințelor** beneficiarului de sistem și studiul acestora sub aspectul:
  - tipurilor de structuri de date;
  - timpului de răspuns pentru cerințele respective;
  - metodelor de acces;
  - confidențialitate;
  - tipul aplicațiilor;
  - obiectivele sistemului etc.
- b) stabilirea **criteriilor de alegere a unui SGBD** din cadrul celor candidate, în funcție de cerințele beneficiarului.
- c) **inventarierea SGBD-urilor existente** și stabilirea corespondenței între cerințele beneficiarului și caracteristicile SGBD-urilor, astfel încât să fie capabile să satisfacă cel puțin cerințele prestabilite.
- d) **alegerea propriu-zisă a unui SGBD** din cadrul celor candidate, în funcție de criteriile prestabilite.

Criteriile pentru alegerea unui anumit tip de SGBD

- **Portabilitatea SGBD-ului** – posibilitatea de a utiliza un SGBD de pe un sistem de calcul pe un altul. Portabilitatea cuprinde două aspecte: portabilitatea programelor propriu-zise și portabilitatea datelor.
- **Costul sistemului.**
- **Facilitățile de implementare**, întreținere și exploatare a bazei de date.
- Posibilitatea gestionării **structurilor complexe de date**, cum ar fi cele de tip arborescent sau rețea.
- **Multitudinea metodelor de acces.** În funcție de cerințele proprii aplicației, sistemul va trebui să suporte interogări sau actualizări în timp real având proceduri de tip conversațional.
- **Protecția și securitatea datelor** din bază.
- **Specificul aplicației.** Este cunoscut faptul că programele sunt orientate pe aplicații, cum ar fi: programarea producției, aprovizionare-desfacere, optimizări, prognoze etc.
- **Timpul necesar pentru formarea** cadrelor care să utilizeze SGBD-ul.

a) Proiectarea schemei conceptuale

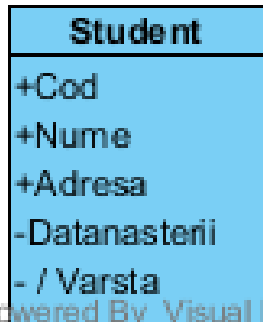
- Este realizată de către **echipa de proiectare a SGBD**. Punctul de plecare în proiectarea structurii conceptuale îl reprezintă colecțiile de date, stabilite în **modelul logic proiectat**, când s-a realizat totodată și schițarea unui prim model conceptual de ansamblu al datelor. Proiectarea schemei conceptuale cuprinde activitățile:
  - definirea detaliată a colecțiilor de date;
  - revizuirea legăturilor dintre colecții;
  - rafinarea modelului conceptual al datelor;
  - transpunerea modelului conceptual al datelor.
- Nu în toate cazurile se impune parcurgerea tuturor **etapelor de normalizare**, însă în mod obligatoriu prima formă normală este obligatorie.
- Necesitatea normalizării progresive este dată de faptul că anumite tabele pot genera o serie de situații nedorite, așa-numitele „**anomalii de actualizare**“.
  - *Anomalia de ștergere* rezultă din faptul că ștergând un tuplu al unei tabele, odată cu ștergerea anumitor informații se pierd și informațiile utile, existente în tuplul respectiv.
  - *Anomalia de adăugare* rezultă din faptul că nu pot fi incluse noi informații într-o tabelă deoarece nu se cunosc și alte informații cerute pentru adăugarea unui nou tuplu la acea tabelă, în principal valorile pentru atributele din cheie.
  - *Anomalia de modificare* rezultă din faptul că este dificil de modificat o valoare a unui atribut atunci când ea apare în mai mult decât într-un tuplu al tablei.

De la modelul conceptual la baza de date relationala

- Transformare 1:1 a claselor in tabele:
  - **Prea multe tabele** – pot rezulta mai multe tabele decat e necesar
  - **Prea multe join-uri** – ca o consecinta a supranormalizarii
  - **Tabele lipsa** – asocierile m:n intre clase implica utilizarea unei tabele special de legatura
  - **Tratarea necorespunzatoare mostenirii**
  - **Denormalizarea tabelelor** – anumite date se regasesc in prea multe tabele

Transformarea claselor in tabele

- **Numele** tabelii reprezinta pluralul numelui clasei
- Toate **atributele simple** sunt transformate in campuri
- **Atributele compuse** devin tabele de sine statatoare
- **Atributele derivate** nu vor avea nici un corespondent in tabela

Powered By Visual Par

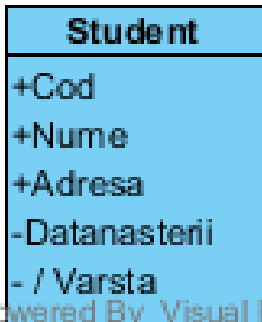

Transformarea claselor in tabele (cont)

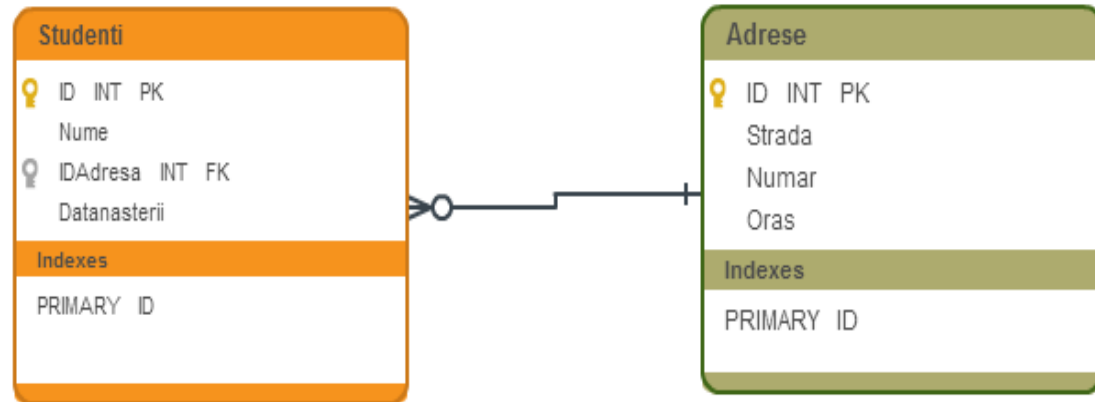
- **Chei surogat** – care nu sunt obtinute din domeniul problemei modelate
- Cheia nu poate fi preluata din clasa UML
- **O buna practica**: utilizarea, cand e posibil, a cheilor de tip intreg generate automat de SGBD:
  - Usor de intretinut
  - Eficient (interogari rapide)
  - Simplifica definirea cheilor externe
- **Disciplina de proiectare a BD**:
  - Toate cheile surogat vor fi numite **ID**
  - Toate cheile externe se vor numi **<NumeTabel>ID**

Transformarea claselor in tabele (cont)

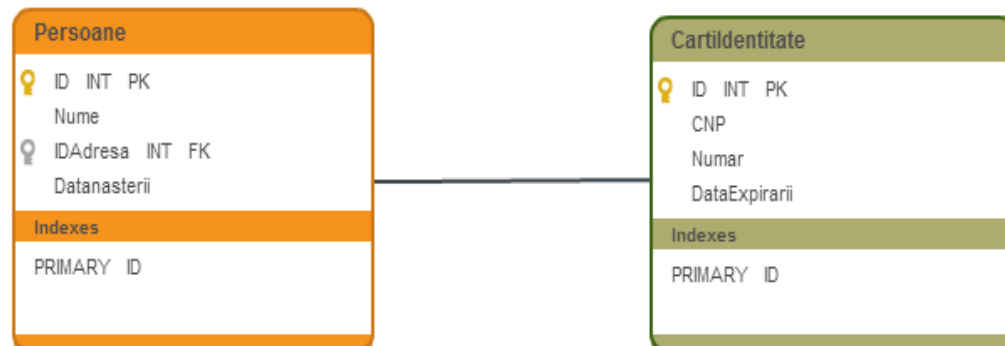
Powered By Visual Par

Transformarea asocierilor simple

- **1:0,1**

- Se creeaza cate o tabela corespunzatoare fiecărei clase implicate in asociere
- Cheia tablei corespunzatoare multiplicitatii “1,1” este cheie externa in a doua tabela
- O singura cheie va fi generata automat, de obicei cea corespunzatoare multiplicitatii 1

Trasformarea asocierilor simple (cont)

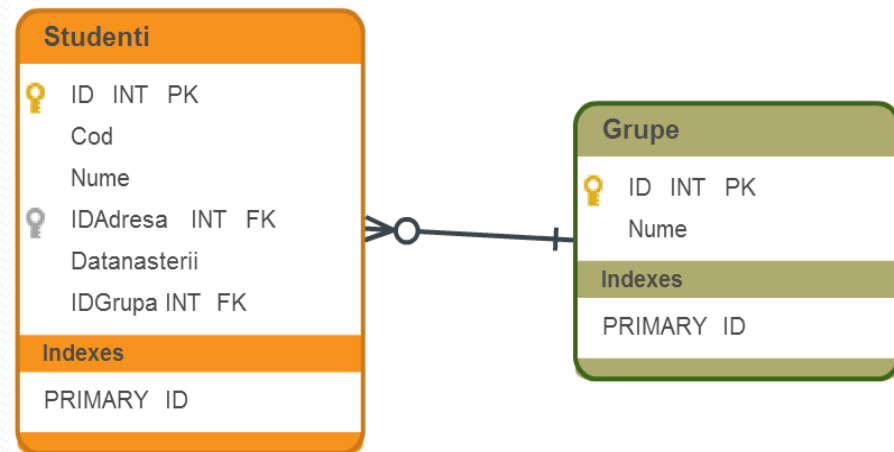
- **1:1**

- Se creeaza o singura tabela ce contine attributele ambelor clase asociate
- Aceasta varianta de transformare se aplica si asocierilor “1:0,1” atunci cand este vorba de un numar relativ mic de cazuri in care obiectele primei clase nu sunt legate de obiectele celei de-a doua

Trasformarea asocierilor simple (cont)

- 1:1..*
- Se creeaza cate o tabela corespunzatoare fiecarei clase implicate in asociere
- Cheia tablei corespunzatoare multiplicitatii “1” este cheia externa in a doua tabela, corespunzatoare multiplicitatii “1..*”

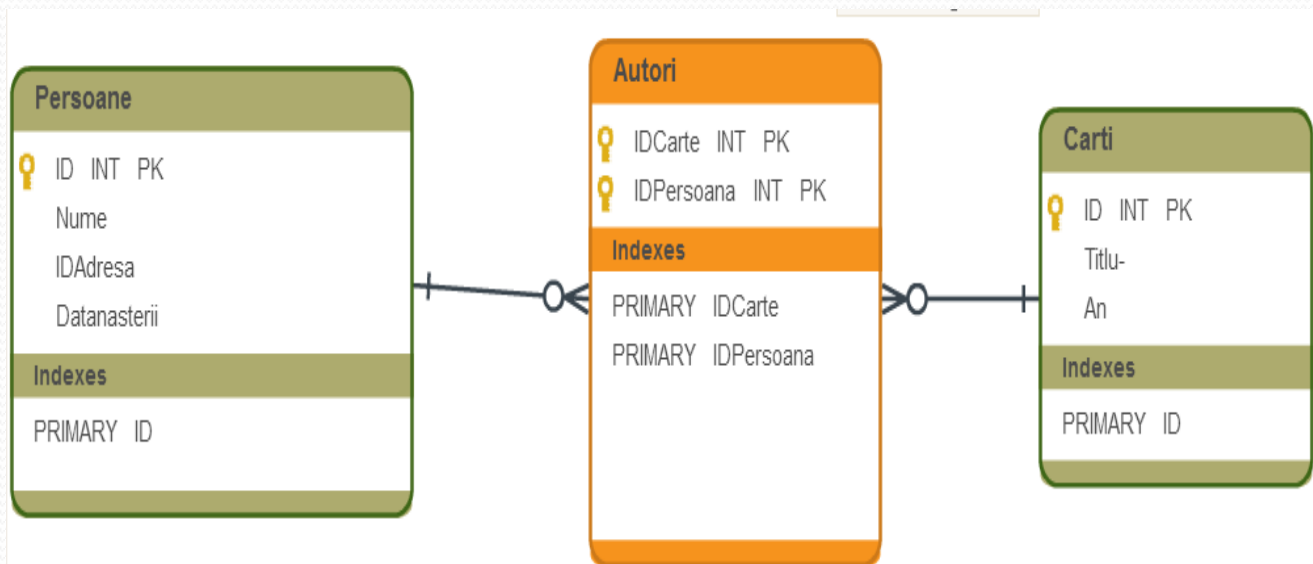
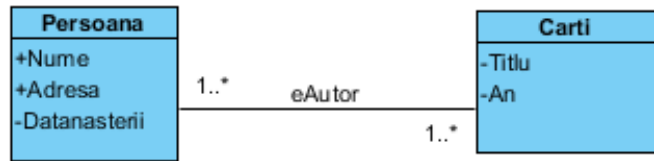

Trasformarea asocierilor simple (cont)

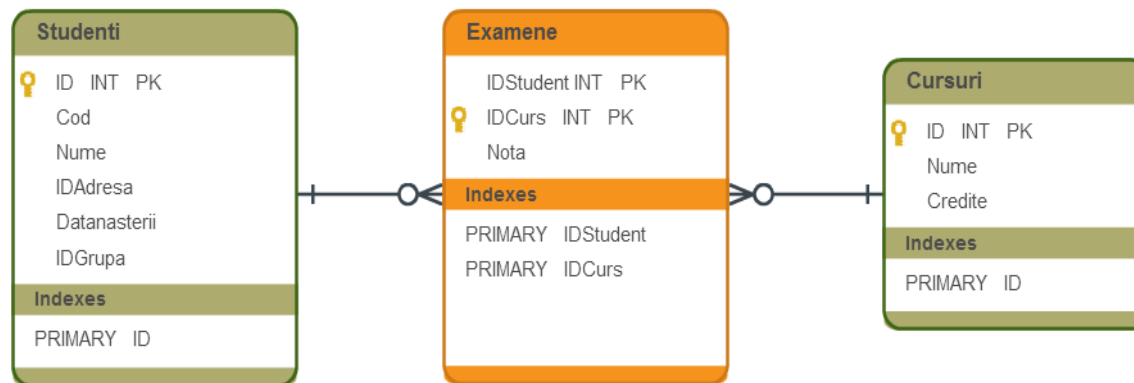
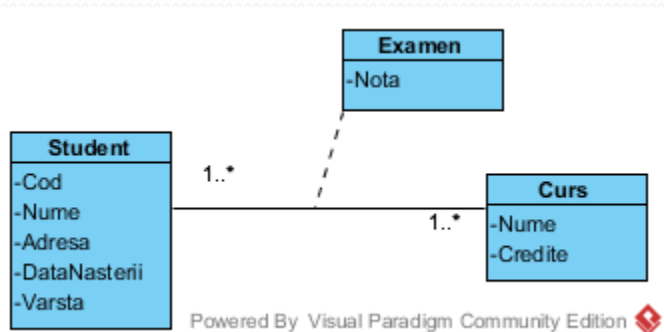
- 1..* :1..*

- Se creeaza cate o tabela corespunzatoare fiecărei clase implicate in asociere
- Se creeaza **o tabela aditionala de legatura**
- Cheile primare corespunzatoare tabelelor initiale sunt definite ca si chei externe in tabela de legatura
- Cheia primara a tabelii de legatura este de obicei compusa din cele doua chei externe spre cele doua tabele. Sunt cazuri in care se utilizeaza si aici cheie surogat
- Daca asocierea contine o **clasa asociere**, toate attributele acestei clase vor fi inserate in tabela de legatura
- De obicei, numele tabelii de legatura este o combinatie a numelor tabelilor initiale

Trasformarea asocierilor simple (cont)

Trasformarea asocierilor simple (cont)

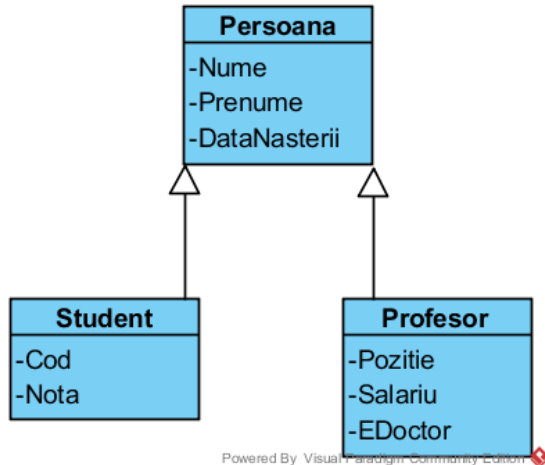
Transformarea mostenirii

- Alternativa 1

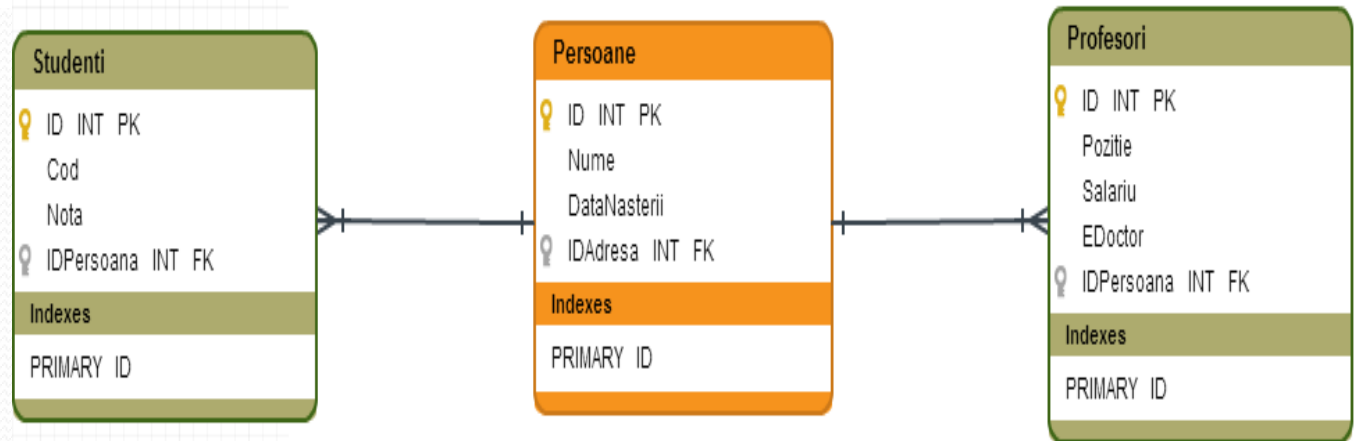
- Presupune crearea cate **unei tabele pentru fiecare clasa parinte si copil si cate un view pentru fiecare pereche parinte-copil**
- Flexibilitate – permite adaugarea de noi subclase fara impact asupra claselor sau view-lor existente
- Implica crearea celor mai multe tabele/ view-uri
- Posibile probleme de performanta deoarece fiecare consultare presupune executia unui join

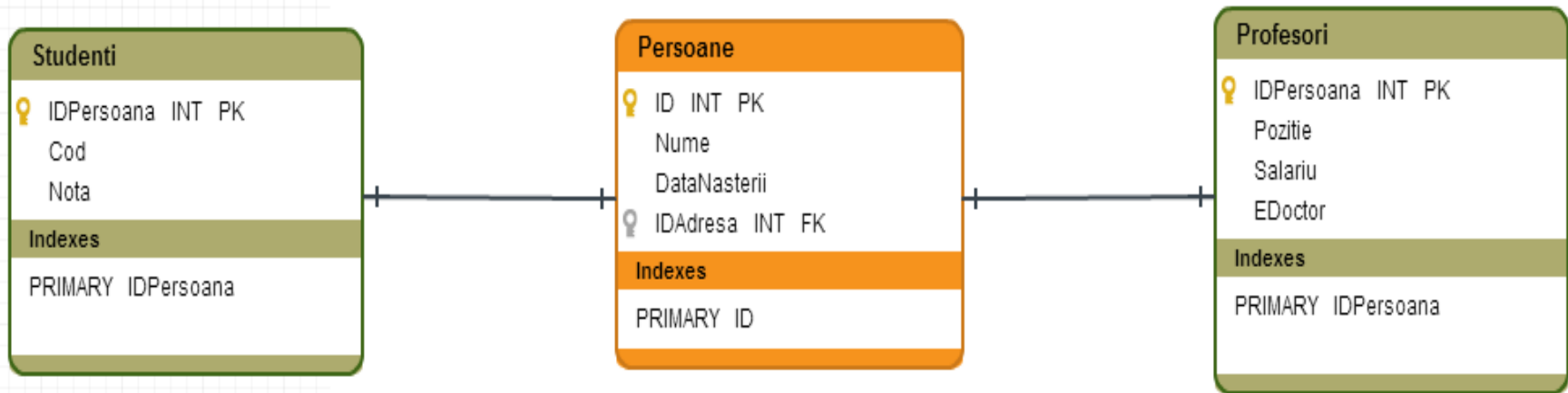
Transformarea mostenirii (cont)

Powered By Visual Paradigm Community Edition

Transformarea mostenirii (cont)

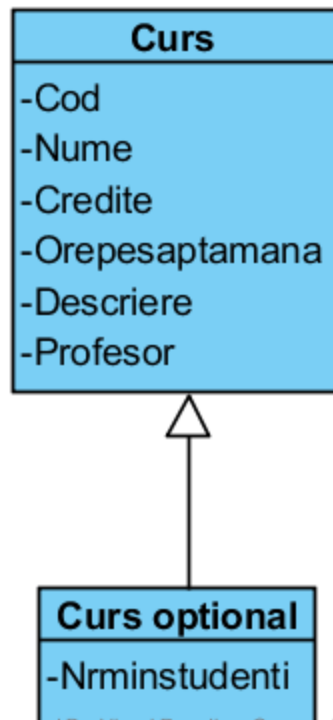
```
CREATE VIEW StudentiComple... AS SELECT Persoane.*, Cod, Nota  
FROM Persoane INNER JOIN Studenti ON  
Persoane.ID=Studenti.IDPersoana
```

Transformarea mostenirii (cont)

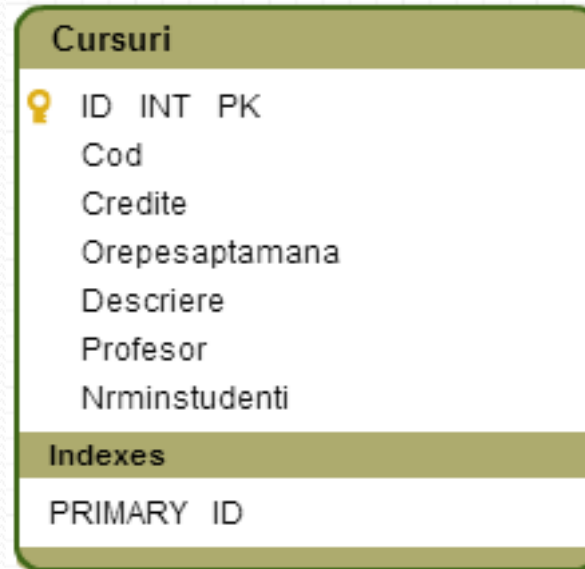
- **Alternativa 2**

- Se creeaza **o singura tabela** corespunzatoare superclasei si se denormalizeaza toate attributele corespunzatoare subclaselor
- Implica crearea celor mai putine tabele/view-uri – optional se pot defini o tabela de subclase si view-uri corespunzatoare pentru fiecare subclasa
- Implica cea mai buna performanta
- Adaugarea unei subclase noi implica modificari structurale
- Creste “artificial” spatial utilizat

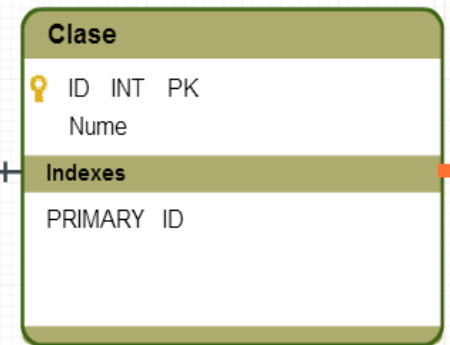
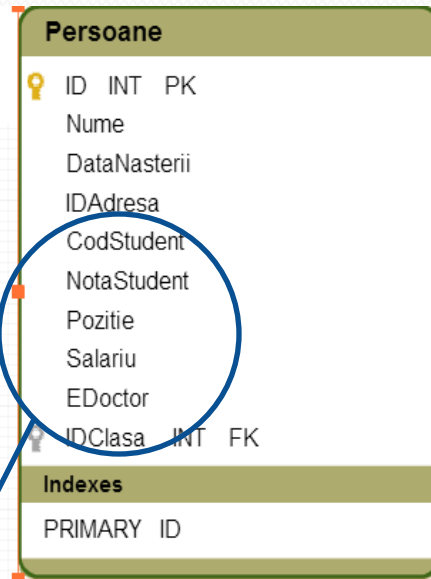
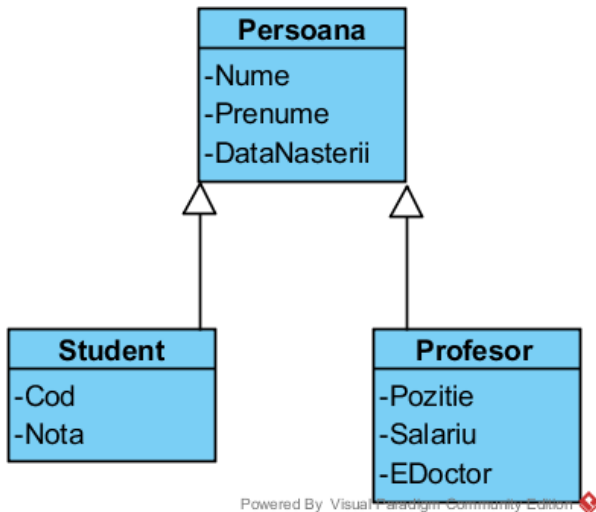
Transformarea mostenirii (cont)

Powered By Visual Paradigm Community Edition

Transformarea mostenirii (cont)

Id	Nume
1	Necunoscut
2	Student
3	Profesor

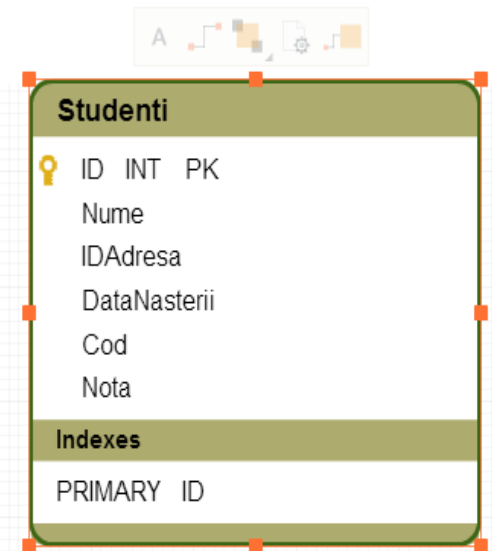
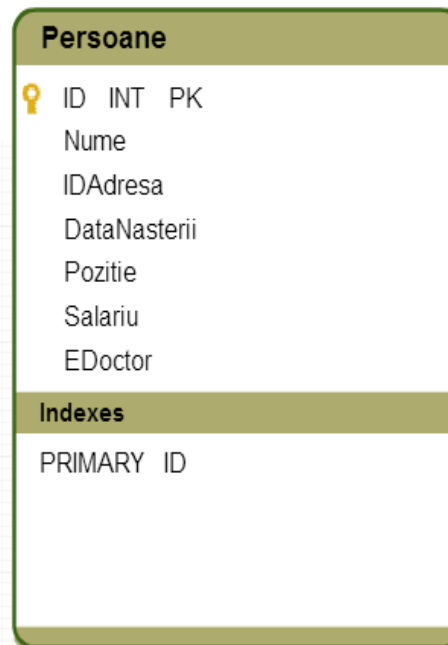
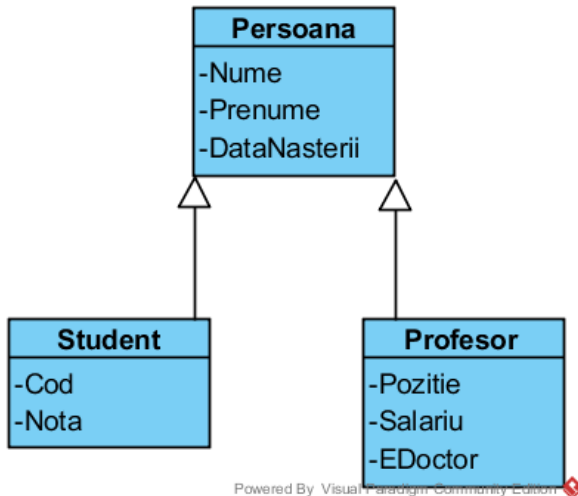
CREATE VIEW Studenti... AS SELECT ID, Nume, IDAdresa, DataNasterii, CodStudent, NotaStudent FROM Persoane WHERE IDClasa=2

Transformarea mostenirii (cont)

- **Alternativa 3**

- Presupune crearea **cate unei tabele pentru fiecare subclasa si denormalizarea atributelor superclasei in fiecare din tabelele create**
- Performanta obtinuta este satisfacatoare
- Adaugarea unei noi subclase nu implica modificari structurale
- Posibilele modificari structurale la nivelul superclasei afecteaza toate tabelele definite

Transformarea mostenirii (cont)

Transformarea mostenirii (cont)

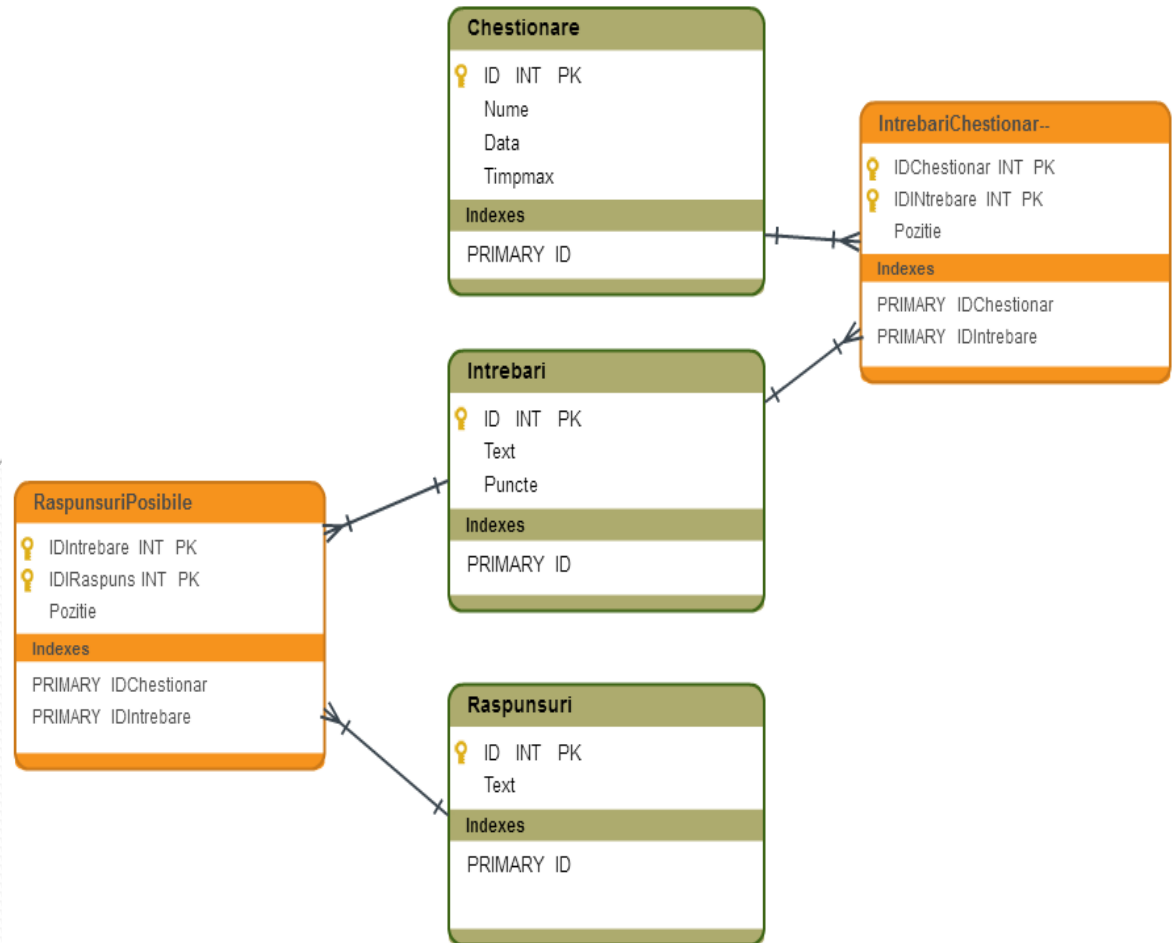
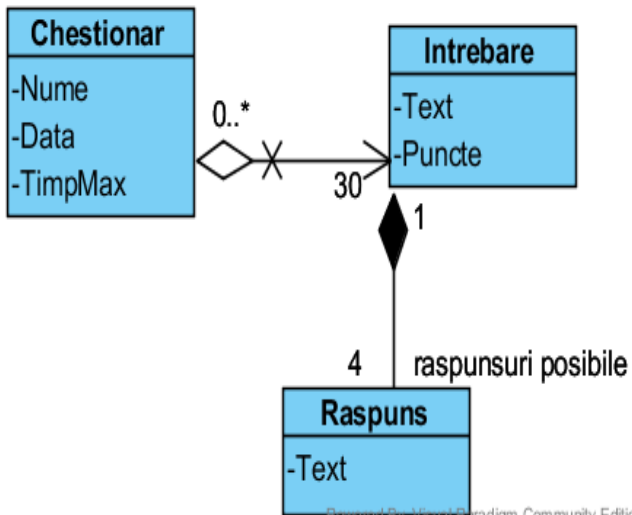
- Care este alternativa potrivita?
- Daca **numarul inregistrarilor stocate in tabele este redus** (nu sunt probleme de performanta) poate fi selectata cea mai flexibila varianta, **Alternativa 1**
- Daca superclasa are un **numar restrans de attribute** (comparativ cu subclasele) atunci alternative potrivita este **Alternativa 3**
- Daca **subclasele au instante putine**, atunci cea mai buna este utilizarea **Alternativei 2**

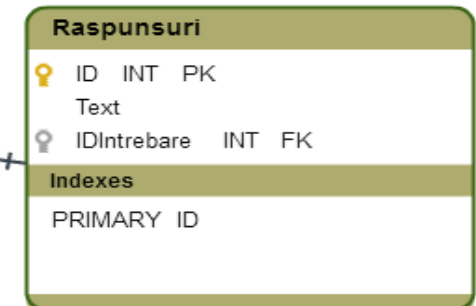
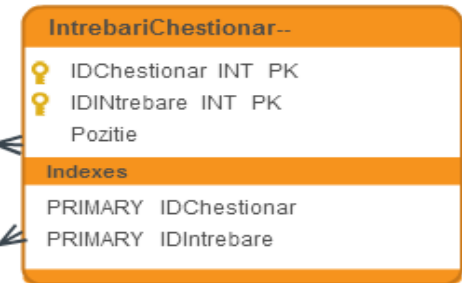
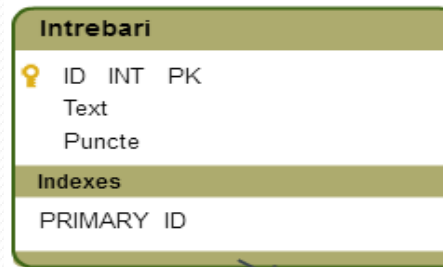
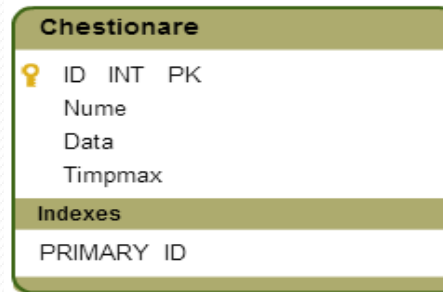
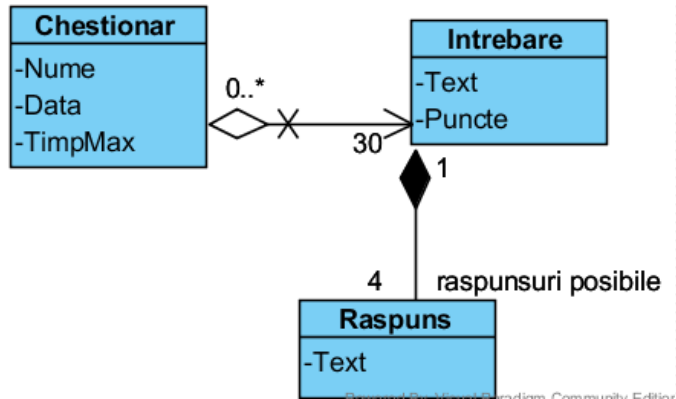
Transformarea agregarii/ compunerii

- Agregarea si compunerea sunt modelate in mod similar asociierilor
- In cazul relatiilor de compunere de obicei se utilizeaza o singura tabela de legatura deoarece compunerea implica mai multe relatii 1:1
- **Numarul fix** de *parti* intr-un *intreg* presupune introducerea unui numar egal de chei externe in tabela *intreg*
- In cazul implementarii compunerii in tabele separate este necesara setarea ***stergerii in cascada*** (in cazul agregarii acest lucru nu este necesar)

Transformarea agregarii/ compunerii (cont)

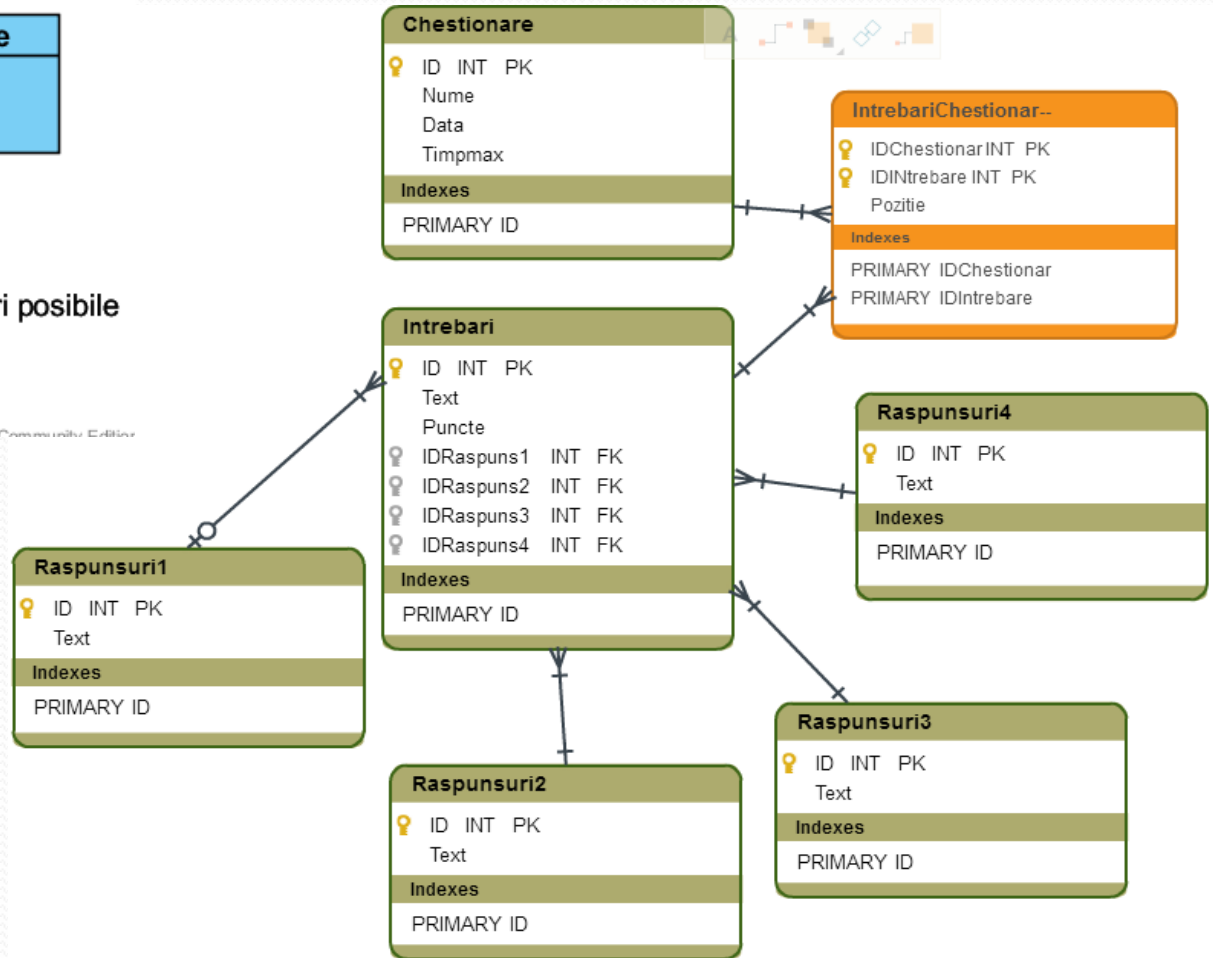
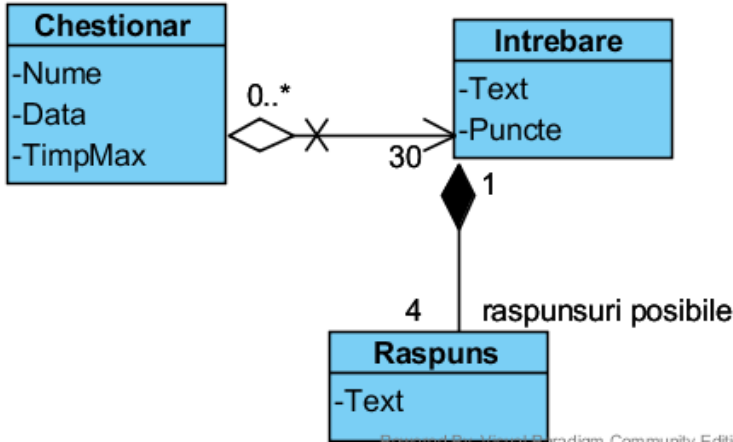

Transformarea agregarii/ compunerii (cont)

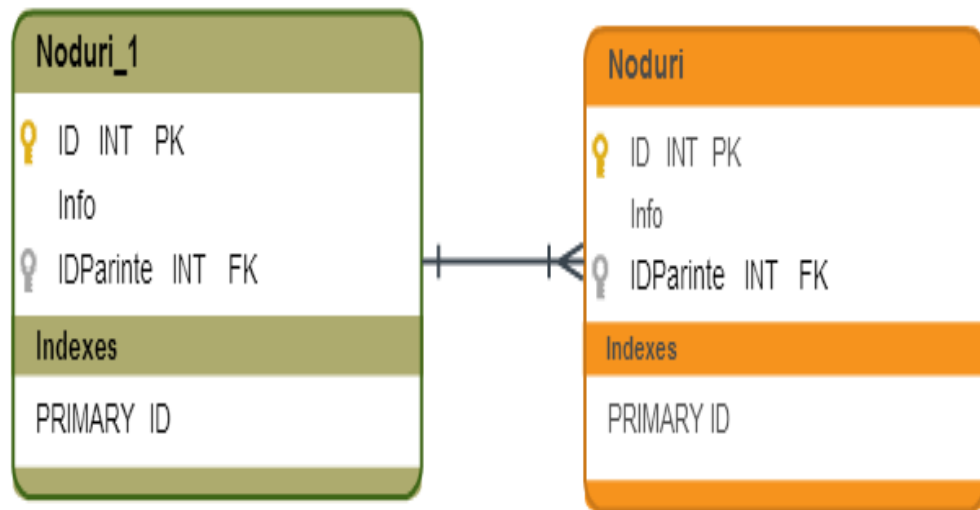
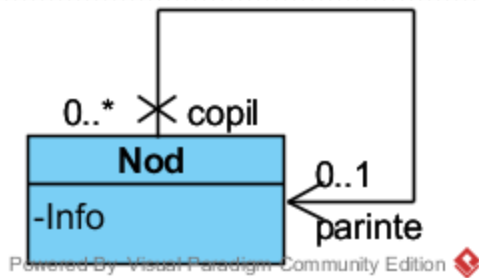
Stergere in cascada

Transformarea agregarii/ compunerii (cont)

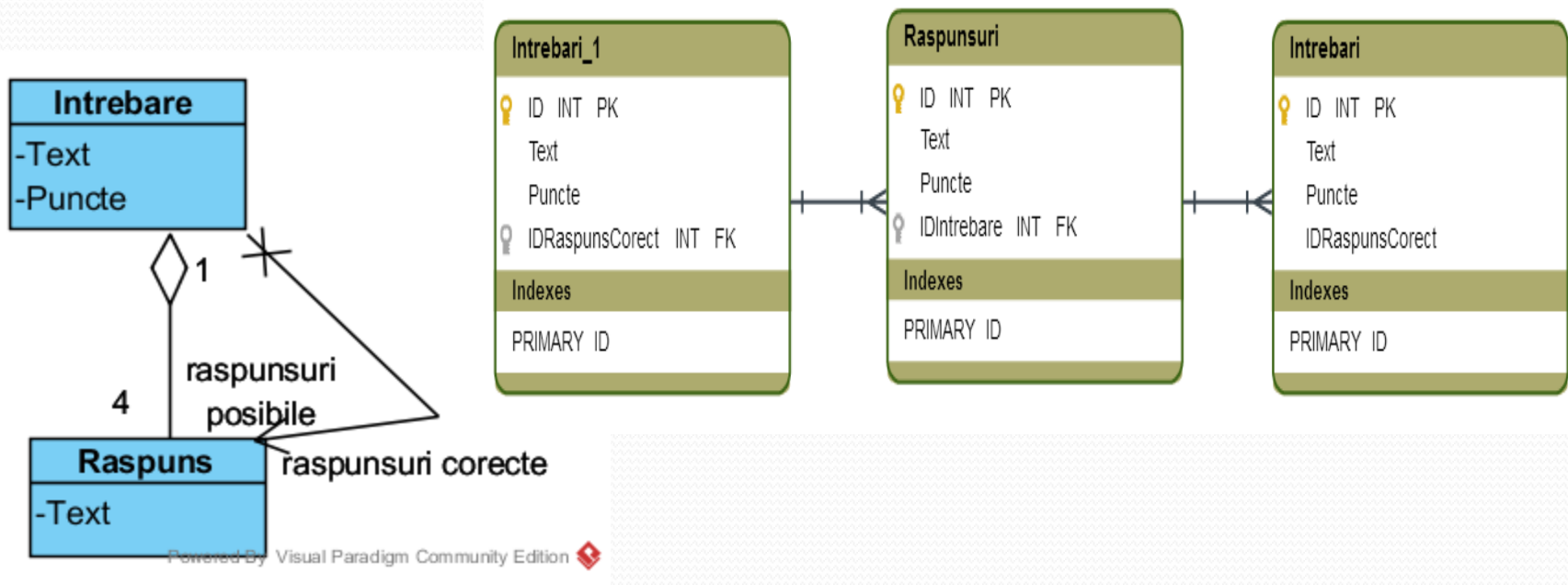
Transformarea autoasocierilor

- Se introduce o cheie externa care pointeaza spre aceeasi clasa
- Daca este setata proprietatea **stergerii in cascada** exista 2 inregistrari care se refera reciproc, stergerea uneia din ele va genera o **eroare**

Transformarea autoasocierilor (cont)

- **Stergerea in cascada** genereaza o problema similara si in cazul a doua tabele care se refera reciproc

Proiectarea schemei logice/externe

- **Structura logica a bazei** de date reprezintă forma sub care apare structura conceptuală a bazei de date **pentru un utilizator oarecare**. Programele de aplicație operează asupra elementelor structurii conceptuale prin intermediul structurii logice, având acces doar la acele elemente ale structurii conceptuale care sunt incluse în structura logică.
- În general elementele care compun structura logică sunt similare celor care compun structura virtuală, totuși **depind de tipul de SGBD utilizat**.
- Deci am putea spune că prin **separarea nivelului logic de nivelul conceptual se separă funcția de administrare de funcția de utilizare** – exploatare a bazei de date.
- Practic este vorba de:
  - **identificarea viziunilor** (view-urilor) care vor fi construite. Viziunea reprezintă o tabelă stocată logic (nu și fizic) care preia anumite câmpuri din una sau mai multe tabele care îndeplinesc anumite condiții. Prin utilizarea viziunilor, utilizatorii primesc acces doar asupra unei părți din baza de date
  - **identificarea drepturilor de acces** asupra tabelelor și viziunilor pentru fiecare tip de utilizator (tipuri de drepturi: select, insert, update, delete)

Proiectarea schemei fizice a BD

- Spre deosebire de structura conceptuală, care îmbracă diferite forme de reprezentare (liniară, arborescentă, rețea, relațională) memorarea datelor **pe suportul fizic** îmbracă numai forma unei **structuri liniare**. De aceea se pune problema liniarizării structurii virtuale.
- **Metoda de liniarizare a structurii** virtuale este **specifică diferitelor SGBD** utilizate. Astfel, o serie de SGBD-uri utilizează pentru realizarea structurii fizice **metode tipice** de organizare a informațiilor folosite **în cadrul sistemelor de operare gazdă**.
- Alte SGBD-uri utilizează pentru realizarea structurii fizice **metode proprii** de organizare a informațiilor, independente de metodele folosite în cadrul sistemului de operare gazdă.
- Cea de-a doua grupă de SGBD-uri depinde mai puțin de sistemele de operare gazdă, ceea ce le imprimă o portabilitate sporită comparativ cu cele din prima categorie.
- Practic, **se estimează spațiu ocupat de fiecare tabelă** (dependent de SGBD-ul ales) ca sumă între:
  - numărul fix de octeți alocat pentru memorarea structurii tabelii (aproximăm pentru fiecare tabelă 20 bytes) $20 * 13 = 260$ bytes
  - numărul variabil de octeți estimat ca produs între: numărul estimat de înregistrări * spațiul ocupat de o înregistrare

Proiectarea bazei de date - Exemplu

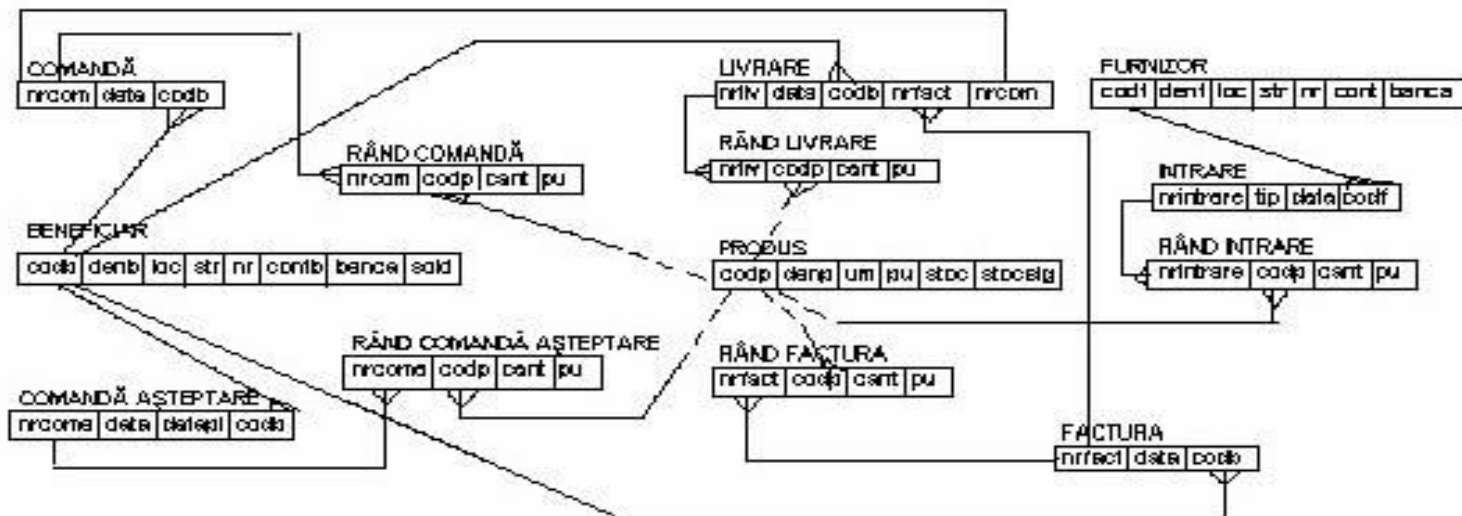
COMANDĂ

Nr. crt.	Denumire informație	Nume simbolic	Tip dată	Lungime	Cheie principală	Cheie externă
1	Număr comandă	Nrcom	number	5	X	
2	Data	Data	date	8		
3	Cod beneficiar	Codb	number	5		X
Total				18		

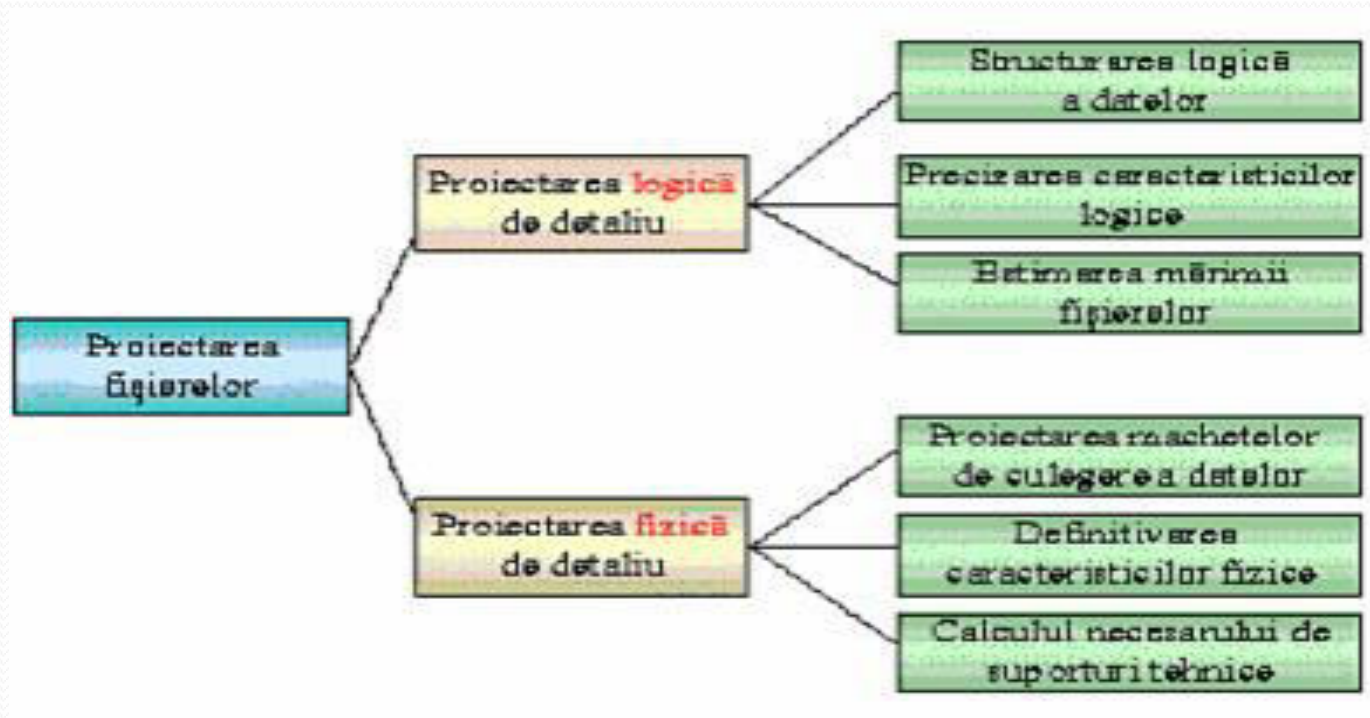
RÂND COMANDĂ

Nr. crt.	Denumire informație	Nume simbolic	Tip dată	Lungime	Cheie principală	Cheie externă
1	Număr comandă	Nrcom	number	5		X
2	Cod produs	Codp	number	5		X
3	Cantitate	Cant	number	10		X
4	Preț unitar	Pu	number	15,5		
Total				35		

Legăturile între tabelele bazei de date:

Proiectarea fișierelor

Proiectarea logică a fișierelor

- Din punct de vedere logic, **fișierul** este o mulțime *omogenă* de date identificabilă ca un tot unitar pe suportul fizic.
- Unitatea structurală de bază a fișierului, din punct de vedere logic, este **înregistrarea logică (articolul)**. În timp ce sistemul de calcul tratează articolul ca o entitate nediferențiată, pentru utilizator, el este structurat după un model cu ajutorul **caracteristicilor (câmpurilor)**.
- Această fază are ca scop tocmai conturarea articolelor ca unități logice de prelucrare a datelor din fișiere. Pentru acest lucru, **proiectarea logică** presupune realizarea a trei subactivități:
  - I. **Structurarea logică a datelor**
  - II. **Stabilirea caracteristicilor logice a datelor**
  - III. **Estimarea volumului de date din fișiere**

I. Structurarea logică a datelor

- **Structurarea** datelor în fișiere este operația de definire a **structurii logice**, care dă un model de dispunere a datelor în colecția de date. Structura logică descrie conținutul informațional al fișierului pe unitatea informațională de bază, care este înregistrarea logică (articolul). Această structură este dată printr-o **succesiune de câmpuri cu un anumit format de descriere a unor valori posibile**.
- Proiectarea structurii logice constă în:
  - a) Stabilirea **elementelor informaționale (câmpurile)** care compun înregistrarea logică.
  - b) Luarea în considerare a **conținutului informațional** real al datelor și al **cerințelor informaționale de prelucrare**.
  - c) Precizarea **atributelor logice de utilizare și reprezentare** a datelor pe suportul tehnic.
  - d) Luarea în considerare, din punct de vedere logic, a **posibilităților tehnice** oferite de echipamentele periferice.

Câmpurile de date

- **Câmpurile de date** utilizate în structura logică sunt de diferite tipuri, în funcție de rolul lor în procesul de prelucrare. Cele mai întâlnite tipuri sunt:
  1. ***Date de regăsire*** folosite drept chei de acces.
  2. ***Date de identificare*** care exprimă în clar elemente codificate sau nu.
  3. ***Date de grupare*** care apar sub formă de coduri. Acestea, fiind scurte, față de denumirile în clar cărora le sunt atașate, se folosesc pentru acces, ordonări, regăsiri, legături etc.
  4. ***Data descriptive*** care sunt șiruri de caractere ce descriu în clar caracteristici, proprietăți, însușiri ale datelor. Sunt câmpuri de lungime mare având rol explicativ.
  5. ***Date calendaristice*** care exprimă termene și perioade de timp pentru diferite fapte, evenimente, procese, fenomene etc. Pot fi în diferite formate care conțin ziua, luna și anul.
  6. ***Date cantitative/valorice*** care cuantifică diferite elemente.
  7. ***Date de legătură*** care au rolul de a înlănțui înregistrările din același fișier sau din fișiere diferite.
  8. ***Date de stare*** care au rolul de a preciza, prin diferite valori, care este starea înregistrării la momentul execuției curente (active, anulate, șterse logic etc.)

Atributele logice de utilizare și reprezentare a datelor

- sunt elemente referitoare la fișier, care se va afla pe un anumit periferic, descrise în program.
- Fiecare **limbaj** de programare are **instrucțiuni specifice** pentru a descrie aceste atribute logice, în funcție de fișier și de perifericul pe care se află.
- Aceste atribute care descriu fișierul sunt:
  - a) tipul de înregistrare,
  - b) lungimea înregistrării,
  - c) etichetele înregistrării,
  - d) numele logic de referire a înregistrării.
- **Nu întotdeauna** și nu în toate limbajele de programare aceste atribute trebuie **descrise în program explicit**.

Posibilitățile tehnice ale echipamentelor periferice

- Aceste caracteristici ale echipamentelor periferice sunt descrise în program **pentru fiecare fișier** existent. Orice operație de intrare (citire) sau ieșire (scriere) referitoare la un fișier implică posibilitățile tehnice oferite de perifericul pe care se află fișierul.
- Ele se pot referi atât la **sistemul de calcul** din care fac parte perifericele, cât și la **perifericele propriu-zise**.
- Descrierea, din punct de vedere logic a acestor posibilități, se referă la:
  - a) numele logic de referire al fișierului,
  - b) mod de organizare și acces al fișierului,
  - c) chei de acces la datele din fișier,
  - d) zone tampon de memorie internă (buffere) aferente fișierului.
- În anumite limbaje de programare o parte dintre aceste caracteristici este **implicită**, nefiind necesar să fie descrisă în program.

II. Caracteristici logice - la nivel de înregistrare

1. *Natura datelor*
2. *Tipul datelor*
3. *Mărimea datelor*
4. *Factorul de repetativitate*
5. *Gruparea datelor*
6. *Modul de control*

Atributele de mai sus exprimă forma de utilizare a datelor din fișiere și ajută la stabilirea următoarelor **aspecte**:

- *Determinarea mărimii în caractere (lungimii) unei înregistrări*
- *Stabilirea formatului de înregistrare*
- *Stabilirea, parțial sau total, a condițiilor de validare logică a datelor și strâns legat de aceasta a erorilor generate și modul de corectare a lor.*
- *Definirea unor condiții care apar în prelucrarea datelor: manipularea fișierelor (ordonare, interclasare, selecție etc.), algoritmi de calcul, afișarea rezultatelor.*

II. Caracteristicile logice la nivel de fișier

- Cu ajutorul acestora se specifică **înlănțuirea înregistrărilor** ce vor fi prelucrate, sunt următoarele:
  1. **Forma legăturii între date** specifică prin atributele sale tipurile de înlănțuiri între înregistrări: liniară, arborescentă, rețea sau fără înlănțuire.
  2. **Sensul de parcurgere a legăturilor** poate fi: direct (FIFO - tip coadă), invers (LIFO - tip stivă) sau în ambele sensuri.
  3. **Modul de exploatare a legăturilor** poate fi prin descompunere (explozie) sau compunere (implozie).
  4. **Modul de organizare a datelor în fișier** poate fi standard (corespunzător fișierelor standard de intrare/ieșire), clasice (secvențiale, indexat-secvențiale, relative), speciale (multiindexate, inverse etc.)
  5. **Modul de acces** la datele dintr-un fișier poate fi: secvențial, direct (selectiv), dinamic.
  6. **Formatul înregistrărilor** pe care le conține un fișier poate fi: fix, variabil sau nedefinit.
  7. **Dinamica datelor din fișier** se referă la evoluția în timp a datelor și este dată prin perioadele de actualizare și reorganizare a fișierului.

III. Mărimea fișierelor

- **Mărimea fișierelor** se exprimă în bytes (sau multiplii) și este dată de numărul de caractere ce se estimează că se vor găsi în fișier.
- Pentru aceasta se folosește **mărimea în caractere a înregistrării (LI)**, determinată în urma stabilirii caracteristicilor logice la nivel de înregistrare.
- În continuare se realizează o estimare aproximativă a **numărului maxim posibil de înregistrări (NRI)** din fișier. Această estimare se face pe baza experienței beneficiarului și a tendinței de dezvoltare a activității sistemului care se proiectează.
- Cu aceste elemente se poate estima mărimea fișierului (MF) astfel:
MF = LI * NRI.

Indicatorii de activitate ai fișierului

- Dau o imagine asupra aspectelor dinamice pe care le au datele. Iată câțiva indicatori mai des folosiți:
  1. **Indicatori pentru gestiunea datelor** din fișiere. Se estimează la momentul proiectării logice:
    - **Numărul de înregistrări actualizate** în fișier pe un interval de timp (n_a - adăugate, n_m - modificate, n_s - șterse). Acest indicator oferă o imagine asupra mărimii fișierului de tranzacții (mișcări).
    - **Numărul de înregistrări accesate** la momentul unei prelucrări automate (n_e).
    - **Numărul de înregistrări selectate** pentru a fi utilizate la momentul unei prelucrări automate (n_u , unde $n_u \leq n_e$).
- Pe baza acestor indicatori elementari se pot calcula o serie de indicatori derivați.

Indicatorii de activitate ai fișierului (cont)

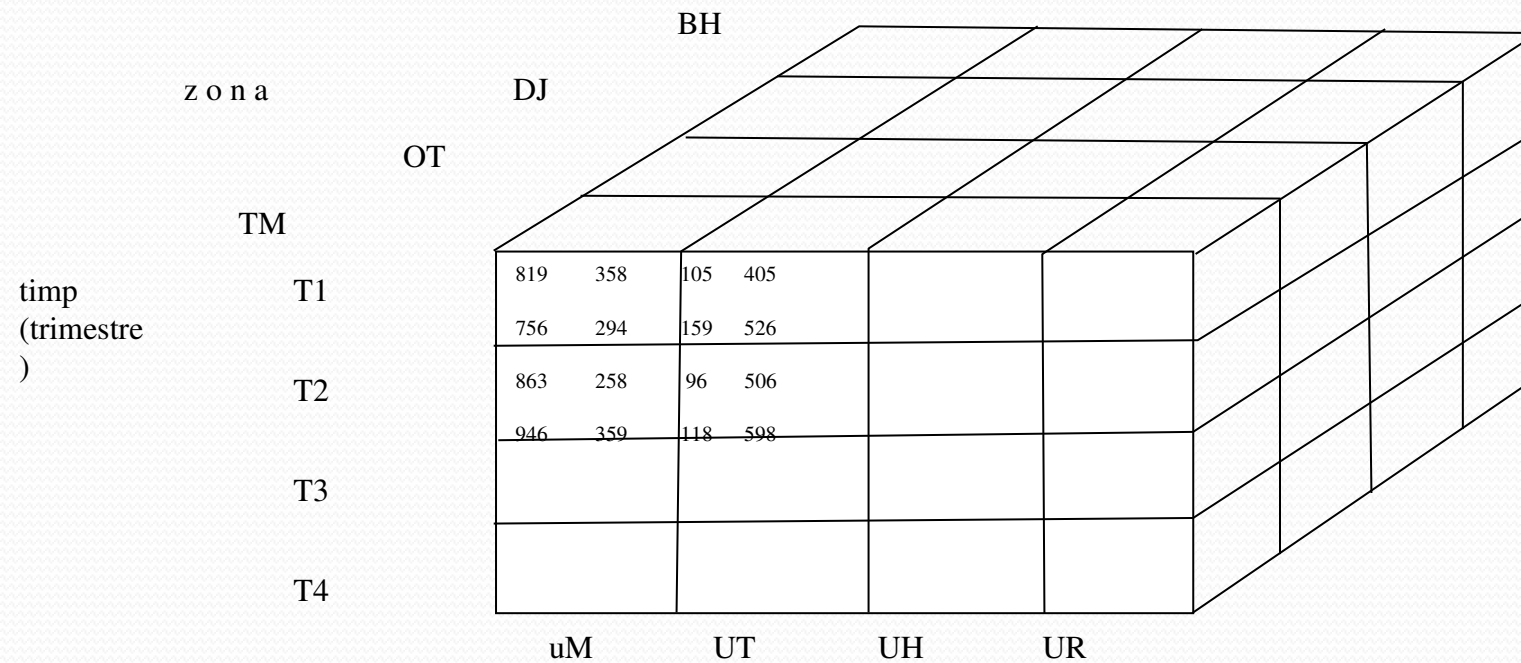
2. Indicatorii **derivați** pun în evidență anumite caracteristici logice, proprietăți specifice fiecărui fișier.
  - **Ponderea înregistrărilor actualizate** - influențează alegerea modului de organizare a fișierului și modul de prelucrare.
  - **Indicele de mișcare a înregistrărilor** indică evoluția într-o perioadă de timp timp a mărimii fișierului:
(Numărul de înregistrări adăugate (na) - Numărul de înregistrări șterse (ns)) / Numărul total de înregistrări din fișier
    - Pentru ca rezultatul să fie în număr de caractere se ia în considerare și mărimea în caractere a unei înregistrări (LI).
    - Dacă indicele este **pozitiv**, fișierul **se va mării** (expandabilitate). Dacă indicele este **negativ**, este indicat faptul că fișierul **se va micșora** (volatilitate). Dacă indicele este **zero**, fișierul este **stabil**.
  - **Indicele de utilizare a înregistrărilor** din fișier arată câte înregistrări sunt selectate în raport cu cele accesate pentru prelucrările efectuate într-o perioadă de timp
  - Acest indicator, împreună cu cel referitor la ponderea actualizărilor, ajută proiectantul de sistem la alegerea modului de acces și a modului de organizare pentru fișiere.

Depozite de date-modele multidimensionale

- Depozitele de date și instrumentele OLAP sunt bazate pe modele multidimensionale de date. Aceste modele vizualizează datele sub forma unui cub de date (data cub).
- Cubul de date permite modelarea și vizualizarea datelor în dimensiuni multiple. El este definit prin **dimensiuni** și **fapte**.
- În termeni generali, **dimensiunile** exprimă perspectivele în care o anumită organizație dorește să păstreze înregistrările privitoare la tranzacțiile desfășurate.

DD-cubul 3D

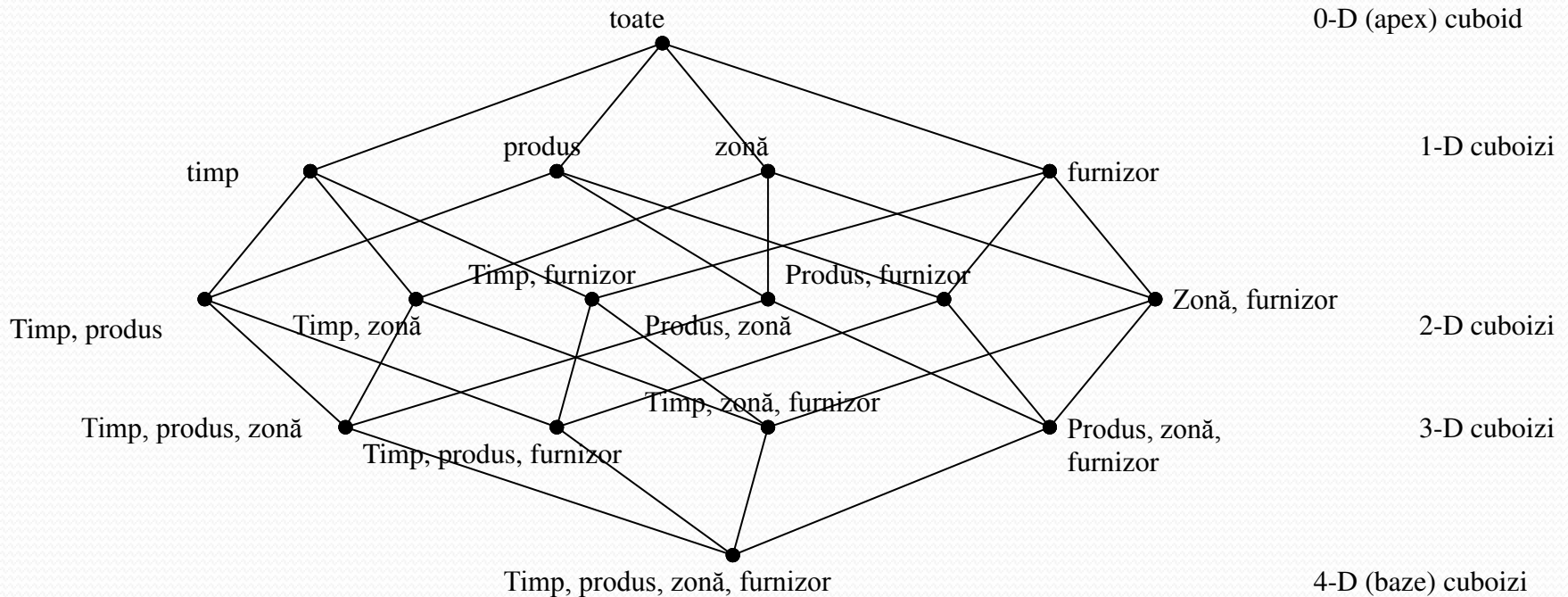
Datele 3D sunt reprezentate ca serii de tabele 2D.

Cub 3D reprezentând datele .

DD-matricea cuboid-ului

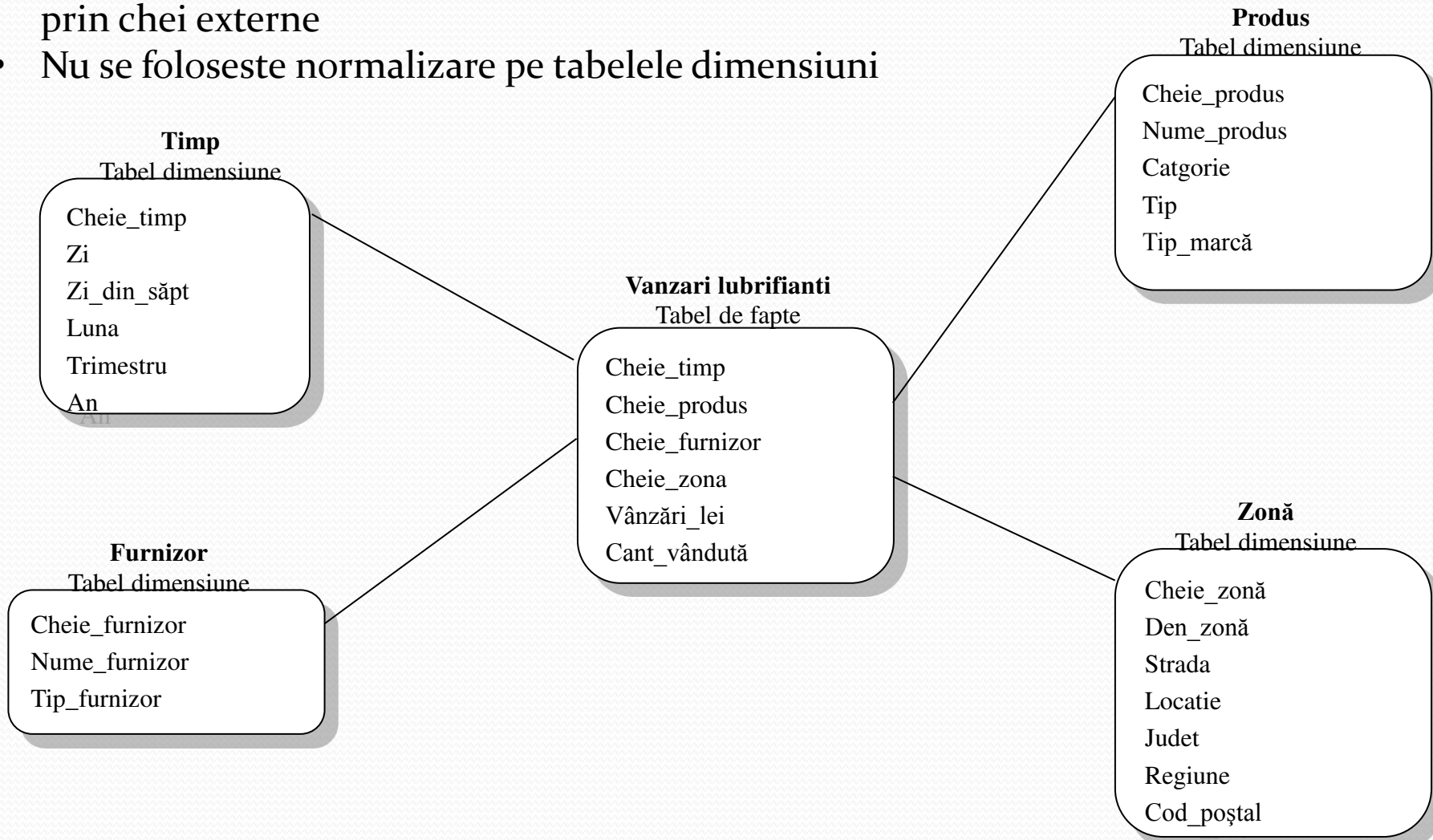
- În literatura data warehouse cubul de date este denumit cuboid.

Matricea cuboidului

DD-schema stea

- Tabela de fapte (masuri) se conecteaza la tabelele dimensiune prin chei externe
- Nu se foloseste normalizare pe tabelele dimensiuni

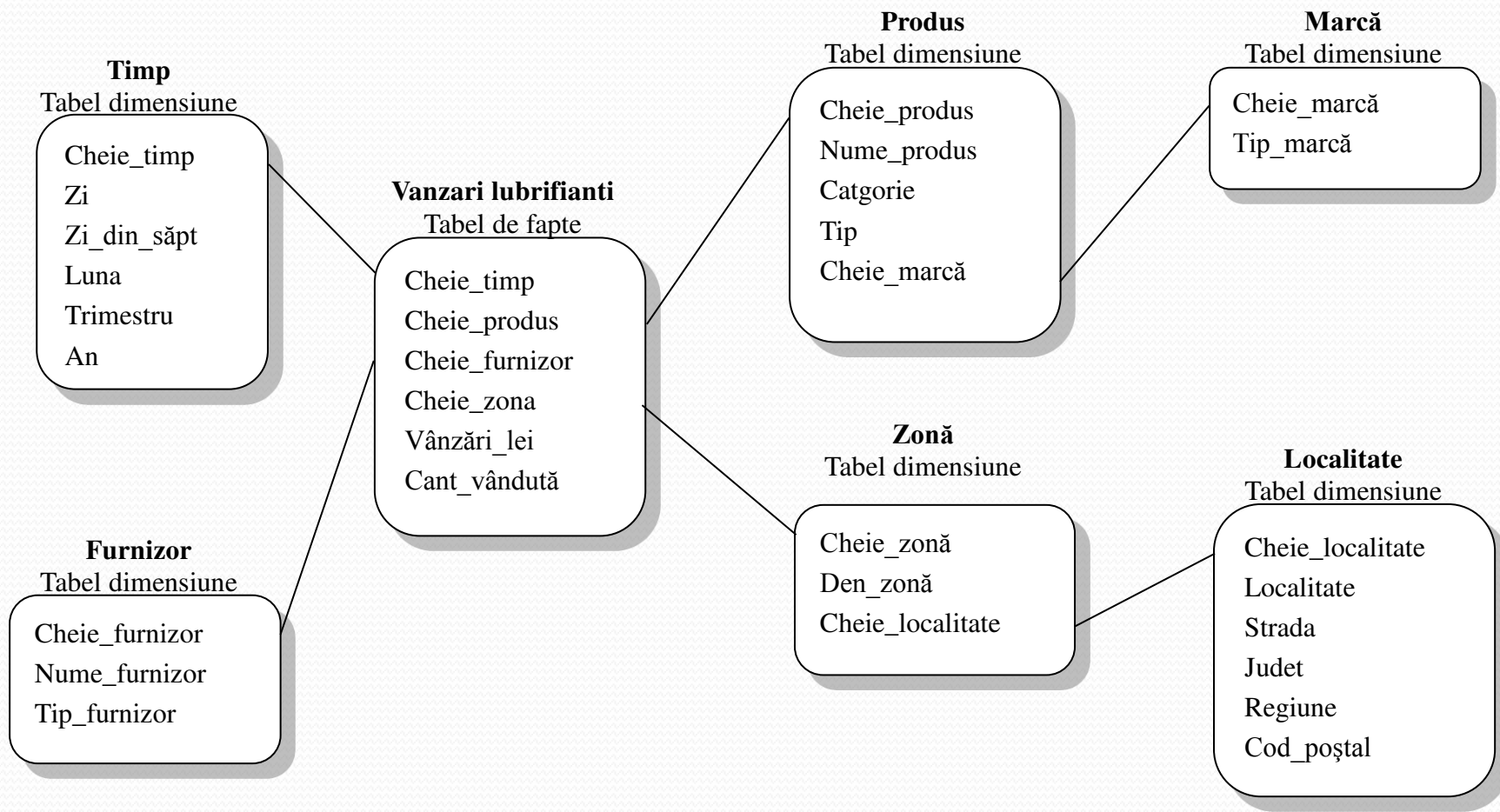
DD-schema *fulg de zapada*

- Modelul fulg de zăpadă este o variantă a modelului stea în care **o parte din tabelele dimensiune sunt normalizate**, iar datele sunt împărțite în tabele suplimentare.
- Rezultă o schemă reprezentată într-un grafic similar unui fulg de zăpadă.
- Diferența majoră între modelul fulg de zăpadă și modelul stea este că tabelele dimensiune din modelul fulg de zăpadă pot fi păstrate în forma normalizată, ceea ce determină o **redundanță redusă**.

DD-shema *fulg de zapada*

- Asemenea tabele sunt ușor de întreținut și astfel se economisește spațiu de stocare, deoarece un tabel dimensiune mare poate deveni enorm când structura dimensională este inclusă în coloane. Totuși această economie de spațiu este neglijabilă în comparație cu volumul foarte mare de date din tabelul de fapte.
- Mai mult, structura fulg de zăpadă poate reduce eficacitatea “browsing-ului” când mai multe “join-uri” trebuie executate la o interogare. De aceea, schema fulg de zăpadă este mai puțin răspândită față de schema stea în proiectarea depozitelor de date.

DD-shema fulg de zapada-vanzari lubrifianti

Schema fulg de zăpadă a unui depozit de date pentru vânzări lubrifianti